

Sygn. akt XII C 38/22 zagr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Karolina Bieńkowska

Protokolant : stażysta Aleksandra Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 11 sierpnia 2023 r. w Bydgoszczy

sprawy z powództwa K. O.

przeciwko N. K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

oddala powództwo;

zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900,00 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sędzia Karolina Bieńkowska

Sygn. akt XII C 38/22

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko pozwanym O. K. (wcześniej O.) oraz N. O., powód K. O. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – punktu 3 wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009r. sygn. X C 1207/08 opatrzonego w klauzulę wykonalności, w całości w stosunku do każdej z pozwanych oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Powód wystąpił również o udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. P. w sprawach Kmp 30/18 i Kmp 31/18.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, iż na mocy wyroku, którego pozbawienia wykonalności się domaga, został obciążony obowiązkiem łożenia renty alimentacyjnej na rzecz każdej z pozwanych w kwotach po 500 zł miesięcznie, a więc łącznie 1 000 zł miesięcznie. Wyrokiem z dnia 22 lutego 2022r. w sprawie II Ca 732/20 Sąd Okręgowy w Bydgoszczy pozbawił wykonalności powyższy wyrok w zakresie alimentów z punktu 3:

a) w stosunku do pozwanej O. K.

- za okres od dnia 1 stycznia 2011r. do dnia 20 marca 2018r. w całości

- od dnia 21 marca 2018r. co do alimentów ponad kwotę 350 zł

b) w stosunku do pozwanej N. O.

- za okres od dnia 1 stycznia 2011r. do dnia 30 sierpnia 2015r. w całości

- od dnia 31 sierpnia 2015r. co do alimentów ponad kwotę 350 zł.

Opierając się na powyższym orzeczeniu, powód wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. P. o umorzenie postępowania egzekucyjnego, jednak ten odmówił umorzenia postępowania co do świadczeń alimentacyjnych należnych za okres sprzed 1 stycznia 2011r. W ocenie powoda decyzja komornika jest wadliwa, bowiem postępowanie egzekucyjne w zakresie powyższych należności zostało umorzone postanowieniem komornika w sprawie Kmp 27/09 w dniu 13 stycznia 2011r. na skutek cofnięcia wniosku przez matkę wierzycielek z powodu spłaty całości istniejącego wówczas zadłużenia. Wobec faktu, iż kolejny wniosek o wszczęcie egzekucji został złożony przez wierzycielki po siedmiu latach tj. w dniu 30 sierpnia 2018r., świadczenia alimentacyjne uległy przedawnieniu w oparciu o termin przedawnienia roszczeń okresowych przewidziany w art. 118 kc. Zdaniem powoda, w niniejszej sprawie nie znajdzie zastosowania regulacja z art. 121 pkt 1 kc, bowiem zawieszenie biegu terminu przedawnienia roszczeń przysługujących dzieciom przeciwko rodzicom nie wchodzi w rachubę wówczas, gdy dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską, ale nie tego z rodziców, od którego dochodzi alimentów.

Pozwane wniosły o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 kpc co do pozwanej O. K. w całości, a co do pozwanej N. K. ponad kwotę 350 zł miesięcznie za okres do dnia 30 sierpnia 2015r., a w całości za okres od dnia 31 sierpnia 2015r., bowiem w ich ocenie treść roszczenia dochodzonego obecnym pozwem pokrywa się w większości z roszczeniem objętym prawomocnym orzeczeniem Sądu. W szczególności – powód nie przedstawił żadnych dowodów wskazujących na to, by po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, pojawiły się podstawy do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. Pozwane wskazały, iż zarzut przedawnienia jest bezpodstawny, zaś w tym zakresie Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zajął już prawomocne stanowisko, które pozwane podzielają. Zarzut spełnienia przez K. O. świadczeń należnych do 13 stycznia 2011r. winien również być podniesiony w poprzednim procesie. W punkcie 2 odpowiedzi na pozew, pozwane uznały częściowo powództwo i wystąpiły o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – punktu 3 wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009r. co do świadczeń alimentacyjnych należnych O. K. od dnia 21 marca 2018r. w całości, a co do alimentów należnych N. K. – od dnia 31 sierpnia 2015 r. w całości. Pozwane argumentowały, iż na ich wniosek postępowanie egzekucyjne zostało ograniczone wyłącznie do świadczeń alimentacyjnych należnych do stycznia 2011r. i nie obejmuje już alimentów w kwotach po 350 zł miesięcznie począwszy od dat wskazanych przez Sąd Okręgowy w wyroku z dnia 22 lutego 2022r. Wobec dobrowolnego ograniczenia egzekucji, zdaniem pozwanych, nie dały one podstaw do wytoczenia w tym zakresie powództwa, co winno rzutować na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu. Pozwane wniosły też o oddalenie wniosku o zabezpieczenie, gdyż prowadzone przez komornika sądowego M. P. postępowania egzekucyjne, dotyczą obecnie wyłącznie zaległości alimentacyjnych sprzed 1 stycznia 2011r., które nie uległy przedawnieniu, jak również kosztów poprzedniej egzekucji, której obecny proces nie dotyczy.

Postanowieniem z dnia 2 grudnia 2022 r. Sąd oddalił wniosek powoda o zabezpieczenie roszczenia, a ponadto Sąd odrzucił pozew w stosunku do O. K. w całości oraz odrzucił pozew w stosunku do N. K. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w sprawie X C 1207/08 w części dotyczącej świadczeń alimentacyjnych należnych do dnia 30 sierpnia 2015 r. (k. 66).

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009 r. wydanym w sprawie o sygn. akt XC 1207/08, zaopatrzonym w klauzulę wykonalności dnia 01 kwietnia 2009 r., powód został zobowiązany do płacenia na rzecz małoletnich wówczas pozwanych alimentów w kwotach po 500,00 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich, tj. łącznie kwoty 1000,00 zł.

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi prowadzone było przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy C. K. w sprawie Kmp 27/09, zakończone postanowieniem z dnia 13 stycznia 2011 r. o umorzeniu postępowania.

Aktualnie, postępowania egzekucyjne z wniosków pozwanych prowadzone są przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy M. P. w sprawach o sygn. akt Kmp 30/18 i Kmp 31/18.

O. K. uzyskała pełnoletność dnia 20 marca 2018 r., zaś N. O. uzyskała pełnoletność dnia 06 lipca 2019 r.

Dowód: dokumenty w aktach Kmp 30/18 i Kmp 31/18, wyrok SO w Bydgoszczy z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt II Ca 732/20 – k. 214, k. 216-226 akt sprawy o sygn. XII C 40/19.

Pozwem z dnia 17 kwietnia 2019 r. powód K. O. domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – pkt 3 wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009 r., sygn. akt X C 1207/08 opatrzonego klauzulą wykonalności co do pozwanej O. K. w całości, a co do pozwanej N. O. w całości za okres do dnia 30 sierpnia 2015 r., a ponad kwotę 350 zł alimentów miesięcznie - od dnia 30 sierpnia 2015 r.

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2020 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt XII C 40/19 oddalił powództwo. Na skutek apelacji K. O. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 22 lutego 2022 r. zmienił w/w wyrok w ten sposób, że: pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009 r. w sprawie X C 1207/08 zaopatrzony w klauzulę wykonalności nadaną przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w dniu 1 kwietnia 2009 r. w zakresie alimentów zasądzonych w punkcie 3 wyroku w części, a mianowicie:

- co do alimentów należnych O. K. za okres od 1 stycznia 2011 r. do 20 marca 2018 r. w całości, od 21 marca 2018 r. ponad kwotę 350,00 zł,

- co do alimentów należnych N. K. za okres od 1 stycznia 2011 r. do 30 sierpnia 2015 r. w całości, a co do alimentów należnych za okres od 31 sierpnia 2015 r. ponad kwotę 350 zł.

W pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Dowód: dokumenty z akt sprawy XII C 40/19 - pozew z dnia 17.04.201 r. k. 3-10, wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 30.07.2020 r. k. 161, wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 22.02.2022 r. wraz z uzasadnieniem k. 214.

Pismem z dnia 24 lutego 2022 r. powód wniósł do Komornika sądowego o umorzenie egzekucji w sprawach Kmp 30/18 oraz Kmp 31/18.

Pismem z dnia 5 kwietnia 2022 r. wierzycielka N. K. cofnęła wniosek o prowadzenie egzekucji co do świadczeń alimentacyjnych zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 września 2009 r. przypadających jej od 1 stycznia 2011r., natomiast podtrzymała wniosek w zakresie kwoty 4410,93 zł z odsetkami ustawowymi od 1 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem należności alimentacyjnych niewyegzekwowanych na jej rzecz w postępowaniu egzekucyjnym Kmp 27/09 oraz podtrzymała wniosek o prowadzenie egzekucji kwoty 300 zł stanowiącej równowartość połowy kosztów zastępstwa adwokackiego w sprawie Kmp 27/09

Pismem z dnia 5 kwietnia 2022 r. wierzycielka O. K. również cofnęła wniosek o prowadzenie egzekucji co do świadczeń alimentacyjnych zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 września 2009 r. przypadających jej od 1 stycznia 2011 r., podtrzymała wniosek o prowadzenie egzekucji kwoty 4410,93 zł z odsetkami ustawowymi od 1 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty tytułem należności alimentacyjnych niewyegzekwowanych na jej rzecz w postępowaniu egzekucyjnym Kmp 27/09 oraz podtrzymała wniosek o prowadzenie egzekucji kwoty 300 zł stanowiącej równowartość połowy kosztów zastępstwa adwokackiego w sprawie Kmp 27/09

Wobec powyższego Komornik oddalił wnioski K. O. o umorzenie postępowań egzekucyjnych

Okoliczności bezsporne.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, dowód ze wskazanych dokumentów ze sprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy pod sygnaturą XII C 40/19 oraz dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, których autentyczność nie była kwestionowana, jak i treść tych dokumentów nie budziła co do zasady między stronami sporu.

Za podstawę prawną żądania pozwu K. O. przyjął przepis art. 840 kpc, który w sposób enumeratywny wymienia przesłanki, na których można oprzeć powództwo przeciwegzekucyjne, a należą do nich:

1) przeczenie przez powoda zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje on istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) nastąpienie zdarzenia już po powstaniu tytułu egzekucyjnego, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia;

3) sytuacja, w której małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Stan faktyczny rozpoznawanej sprawy nie pozwala na przyjęcie, by zaistniała którakolwiek z przesłanek wymienionych w powyższym przepisie. Okoliczności takich nie podniósł też powód, który w istocie rzeczy ograniczył się do powielenia tych samych argumentów, na których oparł powództwo w sprawie XII C 40/19.

Na powyższe wskazywał Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 2 grudnia 2022r. (k. 66, k.77-79), na mocy którego pozew został odrzucony w stosunku do pozwanej O. K. w całości, a w stosunku do pozwanej N. K. w części dotyczącej świadczeń alimentacyjnych należnych do dnia 30 sierpnia 2015r. Prawomocność tego orzeczenia skutkowała tym, iż przedmiotem rozpoznania stało się wyłącznie roszczenie skierowane przez powoda w stosunku do pozwanej N. K. o pozbawienie wykonalności wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009r. w części dotyczących świadczeń za okres po dniu 30 sierpnia 2015r. , które nie zostały objęte pozvem w sprawie XII C 40/19. W konsekwencji, podnoszony przez powoda zarzut przedawnienia świadczeń alimentacyjnych za okres sprzed 1 stycznia 2011r., stał się bezprzedmiotowy, bowiem nie dotyczy on świadczeń objętych niniejszym postępowaniem.

Powyższej okoliczności nie zmienia częściowe uznanie powództwa przez N. K. i O. K.. Uzasadniając stanowisko w tej mierze, pełnomocnik pozwanych powołał się na okoliczności nie mające znaczenia przy rozpoznawaniu powództwa opozycyjnego. Jedynie wystąpienie przesłanek, o których mowa w przepisie art. 840 § 1 pkt 2 kpc, a więc nastąpienie po powstaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, mogłoby stanowić o podstawie do uznania powództwa. Przy braku powyższych przesłanek, częściowe uznanie powództwa dokonane w odpowiedzi na pozew z dnia 25 października 2022r. Sąd musi uznać za sprzeczne z prawem w rozumieniu art. 213 § 2 kpc. Z wyjaśnień strony pozwanej wynika, iż między stronami nie toczyła się sprawa o uchylenie alimentów czy też ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, a jedynie w ten sposób strony mogą odmienne uregulować kwestię dalszego alimentowania pozwanych przez powoda. Nadal więc funkcjonuje tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 27 lutego 2009r. i bez wpływu na powyższe pozostaje fakt ograniczenia przez pozwane egzekucji prowadzonej na jego podstawie.

Między powództwami z art. 840 k.p.c. i z art. 138 k.r.o. zachodzi tak zasadnicza różnica co do podstaw, celów i skutków, że powództwo z art. 138 k.r.o. wyłącza powództwo z art. 840 k.p.c. Wynika z powyższego, iż zmiana orzeczenia lub ugody o obowiązku alimentacyjnym może nastąpić w drodze powództwa z art. 138 k.r.o., które wyłącza powództwo opozycyjne z art. 840 k.p.c. (tak też: uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego

z dnia 16 grudnia 1987r. III CZP 91/86 zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty). Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, orzeczenie wydane w wyniku powództwa opozycyjnego nie narusza prawomocności wyroku, w przeciwieństwie do wyroku w sprawie o zmianę zakresu obowiązku alimentacyjnego, który niweczy prawomocne ustalenie co do wysokości alimentów, czasu trwania obowiązku alimentacyjnego i ewentualnie określa je na nowo.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wzroku, na podstawie art. 98 k.p.c., który stanowi, iż w którym została wyrażona zasada odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z treścią tego przepisu strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Z uwagi na fakt, iż powództwo w stosunku do pozwanej O. K. zostało w całości odrzucone i w chwili orzekania nie była ona już stroną niniejszej sprawy, postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2023r. Sąd oddalił wniosek pełnomocnika N. K. o zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego na rzecz każdej z pozwanych.

Na podstawie art. 98 §1 kpc koszty procesu Sąd przyznał wyłącznie pozwanej N. K., która wygrała przedmiotową sprawę w całości. Na zasądzone koszty procesu składa się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika, którego Sąd ustalił na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądzając na rzecz powoda kwotę 900,00 zł wynikającą z § 2 pkt 3 rozporządzenia. O odsetkach od kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c.

sędzia Karolina Bieńkowska

XII C 38/22

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda przez portal.

Z wpływem lub wg kalendarza.

B., dnia 5 września 2023r.